

Mediteranski sajam
zdrave prehrane i
ljekovitog bilja

mediteranski.sajam.du@gmail.com

06.04.2009.

Poštovani glasnogovorniče Vlade Republike Hrvatske,

Zabrinuti smo zbog prisustva nove GM hrane na tržištu, te zbog nepoštivanja postojećih zakonskih propisa o vidnom obilježavanju takve hrane koja ugrožava moje zdravlje.

Zabrinuti smo zbog vrlo liberalnog i neodgovornog, javno iznesenog stava Republičkog zavoda za javno zdravstvo u Zagrebu, koji je blagonaklon prema GM sjemenu i GMO sastojcima u hrani, iako je očito je da takva hrana nije prošla potrebna testiranja zdravstvene sigurnosti, tj. opasnost od dugotrajnog (kroničnog) oštećenja zdravlja, nije dovoljno ispitana.

Zabrinuti smo zbog blagonaklonog stava Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo u Osijeku također zbog blagonaklonog stava prema GMO, i zbog potpunog pomanjkanja interesa na za ekološko (organsko) sjeme koje se sve više traži, a u nas ga nema.

Zabrinuti samo zbog liberalnog stava Hrvatske agencije za hranu u Osijeku. Predstavnici ovih triju tijela izabrani su u Vijeće i Odbore o GMO i oni odlučuju o tome hoće li i kada GMO postati hrvatska stvarnost.

Vaša je dužnost kao izabranog predstavnika u tijelima Državne uprave, Sabora, Vlade, lokalne uprave i lokalne samouprave, da zaštitite Hrvatsku od ulaska GMO u prehrambeni lanac, sve dok dugotrajna sigurnost takve hrane ne bude potvrđena od nezavisnih znanstvenih institucija, i dok god javnost ne stekne uvjerenja da takva hrana neće prouzrokovati štetne učinke u bilo kom sektoru ljudske populacije i/ili okoliša.

Hrvatski Zakon o GMO i zaključci 276. sjednice Vlade ukazuju citiram: „U poljoprivrednom sektoru, Vlada Republike Hrvatske odlučila je očuvati zemlju od genetski modificiranih organizama (GMO) i ima nacionalni zakon koji regulira pitanja uvoza i proizvoda GM sjemena.“ U tome ima opću podršku hrvatske javnosti, jer se preko 80% Hrvata izjasnio da ne prihvaća GM sjeme i hranu koji sadrži GMO.

- 1) Do danas se od 21 hrvatske županije njih 18 proglasilo GM slobodnim, što je očiti dokaz volje pučanstva Hrvatske i nju treba poštivati.
- 2) Izbor članova u po Zakonu o GMO formirana tijela (Vijeće i dva Odbora) nije izvršen na demokratskim principima, nisu zastupljeni stručnjaci svih zainteresiranih struka (posebno poljoprivrede) a izabrani članovi su uglavnom iz manjinskog pro-GMO lobija. Tražimo da se postojeća imenovanja ponište i izvrši nova poštujući demokratske principe i stav javnosti. Ovo je od presudne važnosti, jer će ta tijela sa pravnim ovlastima štititi Hrvatsku od ulaska GMO, ili u suprotnom slučaju, omogućiti njihov ulazak. Članovi Vijeća i Odbora moraju biti odgovorni (pa i krivično) za donošenje pogrešnih odluka.
- 3) Provođenje „Studije o supostojanju GMO kultura, organski uzgojenih kultura i konvencionalne poljoprivrede“ (najavljena Radionica 21-22. travnja 2009. u Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Osijek- *prilog*) je apsurdno, jer je i laiku jasno da suživota ekološke poljoprivrede i GM usjeva nije moguć. (Vidi pravila IFOAM-a – međunarodna organizacija za ekološku poljoprivredu).
- 4) Testiranje sigurnosti mora uključiti i interakciju između dva različita GM proizvoda koji bi se mogli pojaviti na tržištu.
- 5) Ovakvo testiranje mora uključiti ispitivanje učinka na fetus u majčinoj utrobi, kao i na razvoj novorođenčeta.
- 6) Mogućnost negativnih učinaka ponovljenog genetskog zagađenja mora biti ispitana prije no što se dozvoli sjetva takvih usjeva.
- 7) Kumulativne promjene u tlu uzrokovane sjetvom GM usjeva i njihovih ostataka moraju biti ispitane prije no što se odobri sjetva GM usjeva.
- 8) Znanstvenici nas upozoravaju da se mogu pojaviti nove biljne bolesti, otporni štetnici i otporni korovi kao posljedica masovnog uvođenja GM usjeva. GM usjevima se ne smije dati dozvola sjetve sve dok ne budu postojali značajni dokazi da takve opasnosti nema.
- 9) Kompanije, vlasnici GM sjemena moraju preuzeti punu odgovornost za eventualne štetne posljedice uzgoja njihovih GM usjeva i sanaciju takvih šteta.
- 10) Naši poljoprivredni proizvođači moraju biti zaštićeni od uništenja njihovih tala, voda i svekolikolikih živih bića (okoliš) od neodgovornog unošenja GMO u njihov okoliš.
- 11) Isto se odnosi i na lijekove stvorene na bazi GMO (vakcina protiv hepatitisa B, vakcina HPV). Obaveza cijepljenja novorođenčadi mora se ukunuti, jer su dokazane opasne posljedice po zdravlje pa i po život.
- 12) Tražimo da se GM interferon zamijeni prirodnim i obnovi proizvodnja prirodnog interferona u Imunološki zavodu. Po njemu je naša zemlja bila poznata u svijetu (mogućnost izvoza).
- 13) Tražimo da se u okrviru antikorupcijskih mjera povede više računa o visokim državnim funkcionerima s jasnom pro-GMO orijentacijom. Multinacionalne korporacije spremne su podmititi takve osobe kako bi si osigurale ulaz u neku zemlju.

S poštovanjem,

mr.sc. Vedran Kraljević, predsjednik organizacijskog odbora 6. Mediteranskog sajma zdrave prehrane i ljekovitog bilja